

Քարայտառակ

Քրիստոս

ՔԱՐԱՅԱՏԱՐ, տ. ԵՒ ԿԱՊԱՊԱՐԱ

Քարայտառակ, ու. ԺԺ 13

ՔԱՐԿՈՐ ԱՌՆԵԼ

ոչ առնեմք... քարկոծ Ժ 33

քարկոծ առնեմք Ժ 32

քարկոծ արասցեն Ժ 31

քարկոծ առնեմք ԺԱ 8

ՔԱՐԿՈՐԱԵԼ

քարկոծեմք Լ 5

ՔԱՐՇԵԼ

քարշէին ԻԱ 8

ՔԱՅԱԽ

զքացախն ԺԺ 30

քացախով ԺԺ 29

ՔՆՆԵԼ

քննեա՛ եւ տե՛ս Է 52

քննեցէ՛ք Է 39

ՔՆՆԵԼ ԵՒ ՏԵՍԱՆԵԼ

քննեա՛ եւ տե՛ս Է 52

ՔՈ՛, ստ. ած.

քո Ա 38. Դ 16, 18, 50, 53. Ե 8, 10—12.

Է 3², 4. Ը 13, 19. Թ 10, 17, 26. ԺԱ 23.

ԺԲ 15, 28. ԺԳ 38. ԺԷ 1², 6. ԺԸ 11,

12, 14, 17, 26. ԺԹ 35. ԺԺ 26, 27.

Ի 67²

քո[յ] (տպ. քո), ս. Բ 17, Ը 13

քով ԺԷ 17

վասն քո[յ] (տպ. քո) խաւսիցդ Դ 42

ՔՈ՛, ստ. ոչ.

քո, ու. ԺԷ 6, 9, 10²

ՔՈՅՐ

քոյր, ու. ԺԱ 39, ԺԺ 25

զքոյր ԺԱ 5, 28

քեռ, ս. ԺԱ 1

քորքն ԺԱ 3

ՔՈՒՆ

քնոյն (վ. քնոյ), ս. ԺԱ 13

ՔՍԱՆ, ած.

քսան 2 19

ՔՍԱՆ ԵՒ ՀԻՆԳ, ած.

քսան եւ Հինգ 2 19

ՔՐԹՄՆՁԵԼ, չ.

մի՛ քրթմնջէք ընդ միմեանս 2 43

ՔՐԹՄՆՁԻՆ

քրթմնջին, ու. Է 12

ՔՐԻՍՏՈՍ, տ. ԵՒ ԹԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

Քրիստոս, ու. Ա 36, 41. Է 42, Ի 31

Քրիստոսն, ու. Ա 20, 25. Գ 28. Դ 25, 29.

2 70. Է 26, 27, 31, 41² (վ. Քրիստոսն

...Քրիստոս). Ժ 24. ԺԱ 27, ԺԲ 34

Քրիստոս, Է. Թ 22, ԺԷ 3

Քրիստոսի, ս. Ա 17

AGENT OU DÉTERMINANT POSSESSIF DE L'INFINITIF TEMPOREL EN ARMÉNIEN CLASSIQUE

1. *Arménien classique, infinitifs temporels, notre propos.*

Depuis une très importante découverte philologico-linguistique dans le domaine des études arméniennes dûe aux Pères Mkhitaristes de Vienne, l'*arménien classique* est la langue littéraire des traductions et des écrits arméniens produits dans la première moitié du cinquième siècle.

L'infinitif du verbe de l'arménien classique, et de l'arménien en général, s'emploie très souvent comme un véritable nom avec toutes les catégories grammaticales de ce dernier, son nombre grammatical étant le singulier. Son type de déclinaison est celui des noms communs comme *գետ* «fleuve», gén.-dat.-abl. *գետոյ*, inst. *գետով*, sens de locatif singulier ou «locatif» *ի գետ* (préposition *ի* + accusatif indéfini). Nous adopterons le terme de «locatif» pour une commodité de terminologie plus brève, et non par principe.

En tant que mot pris comme nom ou substantif, l'infinitif de l'arménien classique peut prendre l'une des six prépositions proprement dites *առ*, *դ*, *ընդ*, *ըստ*, *ի* (*յ*), *ց*, ou l'une des multiples prépositions impropres (*նախադրութիւն*), appelées aussi «expressions prépositionnelles».

Nous appelons *infinitifs temporels*, ceux qui sont mis au «locatif» avec la préposition *ի* ou *ընդ* et indiquent le moment de l'accomplissement d'une action antérieure ou simultanée à la principale, exprimée par le verbe personnel ou le prédicat de la phrase¹. L'infinitif temporel peut être celui d'un verbe transitif ou intransitif, de sens actif ou passif, affirmatif ou négatif,

se trouver sans agent ou sans «sujet», sans complément de nom ou avec tous ses compléments. Les infinitifs temporels ou les tournures infinitives temporelles correspondent à des subordonnées temporelles. Les infinitifs temporels prennent très souvent l'article *-ի*, mais on en trouve aussi sans cet article, si celui-ci n'est pas tombé au cours de copies; les deux autres articles *-ս* et *-դ* sont assez rares.

Notre propos se limite ici à l'étude de l'agent possessif ou du complément de nom de l'*infinitif temporel* introduit par *ի* ou *ընդ*, pris comme nom commun ou substantif. Nous essayerons de répondre aux trois questions suivantes:

I. L'infinitif temporel s'emploie-t-il sans agent apparent?

II. A quel cas se met l'agent, le «sujet» ou le complément de nom de l'infinitif temporel?

III. L'agent de l'infinitif temporel se met-il au datif?

Pour disposer de plus de témoignages textuels classiques, nous avons *entièrement* lu plusieurs livres de l'Ancien Testament, tout le Nouveau Testament, les ouvrages d'Agathange, de Fauste de Byzance, d'Eznik et de Koryoun. Nous avons remarqué que l'agent ou le complément de nom de l'infinitif temporel y est mis au génitif, lorsqu'il s'agit de nom ou de pronom, et celui des pronoms personnels *ես*, *դու*, *իւր*, *մեք* et *դուք* est remplacé par l'adjectif possessif correspondant: il serait inutile d'enregistrer tous leurs témoignages; par contre, nous n'avons soiemment omis *aucune* «exception» ou déviation des deux règles générales, tels certains datifs de pronoms qui seraient des sujets d'infinitifs temporels. Cependant précisons que seuls les infinitifs à préposition *ի* ou *ընդ* et qui correspondent à des compléments circonstanciels *de temps* nous intéressent.

¹ Cette nuance d'antériorité ou de simultanéité a été étudiée dans notre article *Tournures infinitives temporelles en arménien classique* (Le Muséon, t. 98, 1-2, p. 169—196).

I. INFINITIFS TEMPORELS SANS AGENT APPARENT

2. L'infinitif temporel s'emploie-t-il sans agent apparent?

Les multiples témoignages textuels permettent de répondre par l'affirmative à cette question: l'infinitif temporel peut se trouver sans complément montrant l'agent réel de l'action exprimée.

Le «sujet» dont le nom est absent, peut être à la fois celui du verbe de la phrase, mais aussi en être différent. Rappelons que l'infinatif peut avoir pris un article, souvent *-ն*, et il est rattaché par l'une des deux prépositions *ի*, la plus fréquente, ou *ընդ*.

3. Infinitif temporel dont l'agent non apparent est aussi le sujet de la phrase.

Cette identité de sujet se déduit du contexte ou du sens de la phrase, mais non de sa structure syntaxique. La personne grammaticale de l'agent de l'infinatif et son nombre sont ceux du sujet du verbe principal.

a) Infinitif temporel à préposition *ընդ*, avec ou sans article:

Այլն անկալ յապառաթի եւ ընդ բուսանին՝ չորացաւ (Lc 8.6) «... ayant poussé (germé), se dessécha».

Ընդ վագելն՝ ծնանէր զմանուկն (FB 109) «Elle enfanta en courant».

Նոյնժամայն ընդ վերանալ ի ջրոցն՝ ետես ցելեալ գերկինս (Mc 1.10) «Aussitôt, remontant des eaux, il vit...».

Կապեալ ընդ խռովիչսն, որոց, ընդ խռովելն, այր մի սպանեալ էր (Mc 15.7) «... lesquels, en se révoltant, avaient tué un homme».

b) A préposition *ի*, avec ou sans article:

Չայս ասաց ի ժողովրդեանն յուսուցանելն (Jn 6.60).

Հոգի սուրբ ընկալարուք ի հաւատալն (Ac 19.2).

Ակն ունիմ յանցանելն առ նոսա՝ տեսանել զձեզ (Ro 15.24).

Ուսուցանէ Տէր մեր յաւելն (Ezn 76.9).

Ի շրջելն ծածկեն զլուսաւորսն (Ezn 83.10).

Յելանելն իրբեւ ի ներքուստ ի վեր ելեալ համբառնայ (Ezn 95.1-2).

Infinitifs temporels sans article:

Ի հաղորդել ընդ նոսա հացիւ՝ պատուէր տայր (Ac 1.4): l'infinatif a un sens pronominal.

Լուս՝ զմեզս քո ի կարդալ զանուն նորա (Ac 22.16).

Ի տալ զբարսմունսն՝ չասաց, թե դու ինձ յաշտ առնիցես (Ezn 58.28).

4. Infinitif temporel dont l'agent non apparent est différent du sujet de la phrase.

La personne et le nombre grammaticaux de l'agent se déduisent du contexte.

a) Exemples d'infinitifs à article et à préposition *ի*:

Ետես զնոսա հողմակոծեալս ի վարելն (Mc 6.48) «Il les vit battus par le vent pendant qu'ils ramaient».

Ի սերմանելն՝ ոմն անկաւ առ ճանապարհաւ (Mc 4.4).

Ի խաւսելն զայս ամենայն առ նոսա՝ ... զամաթի հարկանէին (Lc 11.53).

Եւ ի վաճառելն ընդ քո ի շխանութեամբ էր (Ac 5.4).

Ի հաւատալն ի Տէր Յիսուս Քրիստոս՝ ես զի՞նչ կարող էի արդելուլ զԱստուած (Ac 11.17).

Ի կոչելն զնա՝ սկսաւ Տերտիւղոսն ամբաստան լինել (Ac 24.2).

Ի յամախելն՝ յամենայն իմիք աճէ հիւթն... եւ ի լնուլն՝ ընու եւ ի պակասելն՝ պակասէ (Ezn 95.7-8).

Յընկեցիկն առնել զնա՝ երարձ զնա դուստրն Փարաւոնի (Ac 7.21): l'article de l'infinatif temporel a passé à l'attribut du complément direct.

b) Infinitifs temporels sans article, à préposition *ի*:

Չարութիւն Տեառն էր ի բժշկել զնոսա (Lc 5.17).

Ի բաժանել զհանդերձս նորա՝ արկին վիճակս (Lc 23.34).

Տո՛ւր ծառայից քոց ամենայն ճշմարտութեամբ խաւսել զբանն քո ի ձգել զձեռն

քո՝ ի բժշկութիւն եւ նշանս եւ արուեստս լինել (Ac 4.29-30).

Ի բախել զդուռս տանն՝ մատեաւ աղաթին մի (Ac 12.13).

c) Infinitifs temporels coordonnés à préposition *ի*:

En général, en cas de termes coordonnés, l'article est mis sur le premier, mais les écarts ne sont pas rares; il en est de même de l'article des infinitifs temporels coordonnés:

Եղեւ ինձ, ի դառնալն յերուսաղէմ եւ կալ՝ յաղաւթս ի տաճարին, լինել ի զարմացման եւ տեսանել զնա (Ac 22.17-18).

Եղեւ ինձ, ի գնալն եւ ի մերձեմալ ի Դամասկոս, զմիջաւորսն յանկարծակի յերկնից փայլատակեալ լոյս սաստիկ զինեւ (Ac 22.6).

II. INFINITIF TEMPOREL À AGENT APPARENT

5. Le cas de l'agent apparent de l'infinatif temporel est le génitif.

D'innombrables témoignages textuels montrent que l'agent de l'infinatif temporel à préposition *ի* ou *ընդ*, muni ou non d'un article, est un génitif de substantif ou de pronom, ou un adjectif possessif. Ce génitif ou cet adjectif possessif est tout à fait normal en tant que complément de nom d'un infinitif pris comme nom, car le complément de nom se met au génitif en arménien classique. C'est ce qu'a exprimé A. Meillet en écrivant clairement: «L'infinatif étant un substantif régulièrement décliné, admet un complément au génitif, qui vaut le sujet d'une proposition à forme personnelle, ainsi L., I, 8, *ի քահանայանալն նորա «էն տփ թգաթեւն ածոն»*»²

² K'erakanut'iwn' haykaznean lezui enseigne à la p. 387, § 10: «Lorsque deux infinitifs ou plus, à préposition, se succèdent, la préposition, notamment *ի*, se met très souvent uniquement devant le premier infinitif». Il nous semble plutôt que la seconde préposition est tombée en cours de copies: on l'a dans notre deuxième exemple.

³ A. MEILLET, *Etudes de linguistique et de philologie arméniennes*, I, p. 65. L'auteur enseigne la même chose au § 96 de son *Esquisse*: «Cet infinitif qui se fléchit en -ո, -ու, se comporte comme un substantif, et a son complément au génitif», ainsi que au § 123 de son *Altarmenisches Elementarbuch*: «... wird beim Infinitiv in den Genitiv gesetzt».

Le génitif et le datif singuliers et pluriels des noms et de la plupart des pronoms étant de formes identiques, nous donnerons d'abord des exemples où les agents d'infinatif temporels sont des pronoms dont ces deux cas ont des formes différentes, et l'on y verra clairement la confirmation du génitif en tant que complément de nom de l'infinatif temporel.

6. Pronoms au génitif agents d'infinitifs temporels.

a) Infinitifs actifs à préposition *ի*:

Ի բարկանալ քո ինձ՝ եւ խայտալէ քո ել յականջս իմ (4 Rs 19.28) «Lorsque tu t'es emporté contre moi, ton insolence aussi est montée à mes oreilles».

Ի լսել ձեր եղջեր փողոյ՝ ասասջիք (2 Rs 15.10).

Յուցեր տանջանս ... ի քո մտանել ի տանջանս (Ag 60).

Ի լինելն մեր անդ աւուրս բազումս՝ էջ ոմն ի Հրէաստանէ մարգարէ (Ac 21.10).

Ի մտանելն մեր յերուսաղէմ՝ խնդութեամբ ընկալան զմեզ եղբարք (Ac 12.17).

Յամենեցուն մեր անկանելն յերկիր՝ լուայ ձայն (Ac 26.14).

Ընդ հայեցելն ուրուի (զնա)՝ ոչ հայհոյէր (K'erakanut'iwn, 387).

b) Infinitifs temporels à agent նորա.

Les exemples en sont très abondants. L'infinatif a presque toujours l'article *-ն*.

1° A préposition *ի*:

Ի գալ նորա առ մեզ՝ մտցէ անդր (4 Rs 4.10).

Սպան զնա ի Մակեդոնի ի տեսանելն նորա զնա (4 Rs 23.29).

Ի պատմելն նորա արքայի, թէ... (4 Rs 8.5).

Ի մտանելն նորա յերուսաղէմ՝ զղրղեցաւ քաղաքն ամենայն (Mt 21.10).

Ի բազմելն նորա ի տան նորա՝ եւ բազում մաքսաւորք եւ մեղաւորք բազմեալ էին ընդ Յիսուսի (Mc 2.15).

Voir aussi: *ի պատերազմել նորա* (4 Rs 8.29, 9.15), *ի գնալն նորա* (Jug 1.14), *ի մտանելն նորա* (Ru 2.4, Lc 14.1), *յերանելն նորա* (Mc 13.1), *ի քահանայանալն նորա* (Lc

1.8), *ի դատել նորա* (Lc 3.13), *ի հասանելն նորա* (Lc 5.12), *ի կալն նորա յաղաւթս* (Lc 9.18), *ի մատնելն նորա* (Lc 18.25), *ի բազմելն նորա* (Lc 24.30), *յաւրհանելն նորա* (Lc 24.51), *ի մատչելն նորա* (Ac 7.31), *ի չանսալն նորա* (Ac 21.14), *ի հրամայելն նորա* (Ac 21.40), *ի թաւանելն նորա* (Ac 24.25).

2° *Infinitifs temporels passifs à préposition ի, ընդ, à agent նորա*:

Ի չարախաւսելն նորա *ի քահանայապետիցն եւ ի ծերոց՝ ոչինչ ետ պատասխանի* (Mt 27.12).

Ընդ այլ Մծբնացիս ի փոխել նորա անդր *ի մարտս...* (FB 23).

Ընդ հայհոյել ուրուք (զնա)՝ ոչ հայհոյէր, ընդ չարչարել ուրուք՝ ոչ սպառնայր (K'erakanut'iwn, 387).

c) *Infinitifs temporels actifs à préposition ընդ, à agent նորա*:

Ընդ ելանելն նորա *ի նաւէ անտի՝ պատահաց նմա այր մի* (Mc 5.2, 10.17, 10.46).

Voir aussi: *ընդ յամելն նորա* (Lc 1.21), *ընդ ելանելն նորա* (Lc 8.27), *ընդ երթալն նորա* (Lc 8.42, Ac 9.3), *ընդ տոկալ նորա* (Ag 69).

7. *Infinitifs temporels déterminés par des adjectifs possessifs*.

Les infinitifs temporels se trouvent être déterminés par des adjectifs possessifs, comme on trouve ceux-ci avec des noms⁴. On sait que les nominatifs des adjectifs possessifs (qui s'emploient aussi comme pronoms possessifs) sont originellement les génitifs de certains pronoms personnels, qui sont repris en tant que nominatifs et fléchis de nouveau, suivant la déclinaison en *ն* des noms du type *դեա*, c'est-à-dire comme l'infinitif substantif. Seulement, lorsqu'ils déterminent le locatif singulier d'un nom de cette déclinaison, qui est l'accusatif rattaché au moyen de la préposition *ի*, les adjectifs possessifs se mettent au datif singulier qui est la règle de l'expression du locatif singulier des noms appartenant aux autres types de déclinaison: *Ուտիցես հանապազ հաց ի սնդան*

⁴ L'infinitif substantif «Peut, suivant le cas, prendre un article, un adjectif démonstratif ou possessif» (K'erakanut'iwn, 384, § 1).

իմում (2 Rs 9.7), *ի թագաւորել նորա եւ նրա տել յաթոռ իւրում* (3 Rs 16.11), *իմաստնոյն աչք իւր ի գլուխ իւրում* (Ec 2.14), *եդ ի ծոց իւրում* (Ru 4.16)⁵. Il en est de même de l'adjectif possessif déterminant un infinitif temporel qui n'est qu'un infinitif mis au locatif singulier ou à l'accusatif rattaché au moyen de la préposition *ի* ou *ընդ*. Nous ne disposons que d'exemples à préposition *ի*:

Որ ելանելով ելանիցէ ի դրանց տան իմոյ ընդ առաջ իմ ի դառնալն իմում (Jug 11.31, 8.9, 11.31).

Ես ասացի ի զարմանալ իմում... լուար ձայնի աղաւթից իմոց յաղաղակել իմում (Ps 30/31/.23).

Ի կարդալ իմում՝ *լուար ինձ* (Ps 2.4, 21.25).

Յերթալդ Բում եւ *ի դառնալդ յեդիպտոս՝ տեսչի՛ր զ...ճենայն նշանս* (Ex 4.21).

Ի մեռանելդ Բում՝ *իջես ի դժոխս* (Ezn 108.19).

Ի սերմանելն իւրում՝ *էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ* (Mt 13.4, Lc 8.5).

Այսպէս ասէր ի լալ իւրում (2 Rs 18.33).

Avec *իւրում*, voir aussi: *ի մտանել իւրում* (4 Rs 4.8), *ի թագաւորել իւրում* (4 Rs 8.17, 14.2, 15.2 et 33, 21.1), *ի տիրել իւրում* (Ps 10.10), *ի մեծաբանել իւրում* (Ps 10.18), *ի կրել իւրում* (Ag 46), etc., etc.

Որչափ եւս առաւել ի հաշտելս մերում՝ ապրեսցուք (Ro 5.10).

Լուսաւորեսցէ զձեզ յըմպելն ձերում (Ag 254).

8. *Infinitifs temporels déterminés par des génitifs de noms*.

Les exemples du § 6 ayant montré clairement que l'agent de l'infinitif temporel se met au génitif (et non au datif), on peut dire avec certitude qu'il en est de même de noms agents d'infinitifs temporels. Il est vrai que le génitif et le datif singuliers et pluriels des noms sont de formes identiques, mais si cette forme commune a elle-même un déterminant adjectival mis au génitif, par exemple un adjectif possessif, il est hors de doute qu'on a affaire à un génitif. Ainsi:

⁵ Martiros Minassian, Յատկացուցիչ-յատկացալ կապակցութիւնը գրաբարում, Jérusalem, 1974, p. 101-103.

Ի մտանել տեսնոյ իմոյ *ի տուն Ռեմա-նայ...* (4 Rs 5.18).

Ընդէ՛ր տրտում զնամ ես ի նեղի Քըշ-նամոյ իմոյ (Ps 42/43/.2).

Ի ներել երկայնատութեանդ Բն առաքե-ցէք... *յերկիր* (Ag 44).

Ջորմէ յերթալն իւրոյ դեսպանութեանն՝ *սենեկապետն արքային Փիսակ մատնեաց զձին Վարազայ* (FB 43).

Ի գալ միւսոյ շարաքումն՝ *գրեթէ ամե-նայն քաղաքն ժողովեցաւ* (Ac 13.44).

On pourrait citer de multiples exemples où des noms mis au génitif sont agents ou compléments de nom d'infinitifs temporels à préposition *ի* ou *ընդ*, de verbes transitifs ou intransitifs et même passifs. Comme personne ne mettrait en doute ce génitif, nous nous limitons à quelques exemples:

Ի ծնանելն Յիսուսի *ի Բեթղեհեմ... ահա մոզք յարեւելից եկին Երուսաղէմ* (Mt 2.1).

Ի դնել *ի վերայ նոցա Պաղոսի զձեռն՝ եկն Հոգին սուրբ ի վերայ նոցա* (Ac 19.6).

Ընդ արեւուն մտանել՝ *ամենեքին, որոց էին հիւանդք... բերէին զնոսա առ նա* (Lc 4.41).

Ի ժողովել փարիսեացոցն՝ *եհարց ցնոսա Յիսուս* (Mt 22.41, Lc 8.4).

Ի խոնել զնովաւ ժողովողեանն... *ինքն կայր առ ծովակին* (Lc 5.1).

Notons aussi les passifs suivants: Lc 9.51; Ac 2.1, 7.30; Lc 11.29, Ag 378, Ac 27.15, FB 57, Lc 12.1, Ac 14.19, Lc 3.21, Ag 324, Ag 339.

9. *Infinitifs temporels déterminés par des pronoms mis au génitif pluriel*.

Sauf les génitifs des pronoms personnels *մեք* «nous» et *դուք* «vous», ceux des autres ont une forme commune au pluriel, mais après les exemples du § 6 (génitif singulier), il n'y a pas de doute que la forme de génitif-datif pluriel déterminant un infinitif temporel est à être analysé comme un génitif:

Ի զարմանալ ամենեցուն... *ասէ ցաշա-կերտն* (Lc 9.44).

Ի գնալն իւրեանց՝ *սկսան հասկ կորդել* (Mc 2.23).

Յազատելն իւրեանց՝ *այսպէս ասէին* (Ag 81).

Ի վկայելն իւրեանց՝ *վկայեցին* (Ag 122). Յասել ոմանց *զտաճարէն, թէ... ասէ* (Lc 21.5).

Ի չհաւանել ոմանց (Ag 186).

Les exemples du génitif *նոցա* «de ceux-là, d'eux, ils» sont très nombreux, comme ceux des noms au génitif; on remarque l'article *ն* avec l'infinitif:

Յելանելն նոցա *արտաքս՝ ահա մատու-ցին...* (Mc 9.32, 20.19; Lc 2.42).

Ընդ հիւանալն նոցա *վասն այնորիկ՝ եւ ահա արք երկու հասին առ նա* (Lc 24.4).

Ընդ խաւսելն նոցա *եւ ընդ վիճել՝ եւ ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ* (Lc 24.15).

Notons aussi: Lc 2.6, 10.38, 9.33; Ac 8.6, 10.9, 10.10, 14.18, 17.16, 22.23, FB 42.

III. L'AGENT DE L'INFINITIF TEMPOREL SE MET-IL AU DATIF?

10. *Notre réponse est NON.*

A l'appui de multiples exemples cités jusqu'ici, notamment après ceux des §§ 6 et 7, notre réponse est NON à la question posée. Précisons bien qu'il s'agit d'infinitifs temporels et non ayant une autre fonction. Il ne s'agit pas surtout d'infinitif pris comme verbe dont le sujet peut se mettre à l'accusatif ou au datif. Comparons les deux exemples suivants: *Շըր-ջեալ՝ աւետարանէր ամենայն քաղաքացն մինչեւ ի գալ նորա ի Կեսարիա* (Ac 8.40), où *մինչեւ* «jusqu'à» est une préposition impropre régissant la préposition *ի* ou *ց* et un accusatif comme complément qui est ici l'infinitif substantif *ի գալ* dont (le génitif) *նորա* est le «sujet» ou le complément de nom. Dans la phrase suivante, le même mot *մինչեւ* est une conjonction de subordination, signifiant «si bien que, de sorte que», régissant une forme personnelle du verbe ou son infinitif avec un datif: *Ժողովեցան առ նա ժողողուողք բազումք, մինչեւ մտանել նմա ի նաւն եւ նստել* (Mt 13.2); il en est de même, avec des datifs comme sujets, dans Mt 8.24, 13.32 et 54, 15.30-31, 27.14.

On trouve également les prépositions *ի* ou doublement *առ ի* introduisant un infinitif mis à l'accusatif ou au datif (un ablatif selon certains), avec un sujet mis au datif: *Ձեզ նախ*

